

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на енергетиката

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

МИНИСТЕРСТВО НА ЕНЕРГЕТИКАТА

Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България

Компонент „Нисковъглеродна икономика“

**Инвестиция 2 (С4.І2): Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за
домакинствата**

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

**за получаване на безвъзмездни средства по процедура чрез подбор на
предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели**

по

**BG-RRP-4.026 „Национална схема за подпомагане на домакинствата в областта
на енергията от възобновяеми източници“**

СЪДЪРЖАНИЕ

1. КОМПОНЕНТ ОТ ПЛАНА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ	4
2. НАИМЕНОВАНИЕ НА ИНВЕСТИЦИЯТА	4
3. НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОЦЕДУРАТА	4
4. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ	4
5. ЦЕЛ НА ПОЛУЧАВАНИТЕ БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА ПО ПРОЦЕДУРАТА И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ	4
6. ИНДИКАТОРИ	5
7. РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ПОМОЩ И ПРОЦЕНТ НА СЪФИНАНСИРАНЕ	6
8. ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ	7
9. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ	9
9.1. Критерии за допустимост на Кандидатите	9
9.2. Критерии за недопустимост на Кандидатите	11
10. ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТА	12
11. ДОПУСТИМИ ПАРТНЬОРИ	14
12. ДОПУСТИМИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	14
13. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ	15
13.1. Допустими дейности	16
13.2. Недопустими дейности	17
14. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ	17
14.1. Условия за допустимост на разходите	17
14.2. Допустими разходи	20
14.3. Недопустими разходи	21
15. БЮДЖЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИЯ	22
16. СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИЯ	23
17. ПОДАВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИИ	23
17.1. Начин на подаване:	23
17.2. Краен срок за подаване на предложения	24
17.3. Списък на документите, които се подават на етап на кандидатстване	24

18. РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИЯТА	25
19. ПРОЦЕДУРА ЗА УВЕДОМЯВАНЕ НА НЕУСПЕЛИТЕ КАНДИДАТИ.....	30
20. ДОКУМЕНТИ, КОИТО СЕ ПОДАВАТ НА ЕТАП СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ С КРАЙНИТЕ ПОЛУЧАТЕЛИ	31
21. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ	31
22. ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ	32

1. КОМПОНЕНТ ОТ ПЛАНА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Компонент „Нисковъглеродна икономика“

2. НАИМЕНОВАНИЕ НА ИНВЕСТИЦИЯТА

Настоящата процедура за подбор на предложения е за изпълнение на инвестиция С4.12 „Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за домакинствата“ (С4.12) от Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. Министерство на енергетиката (МЕ) е определено за Структура за наблюдение и докладване (СНД) съгласно ПМС № 157 от 7 юли 2022 г. за определяне на органите и структурите, отговорни за изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България, и на техните основни функции и е отговорно за изпълнението на инвестиция С4.12.

3. НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

Национална схема за подпомагане на домакинствата в областта на енергията от възобновяеми източници

4. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ

Предложенията за изпълнение на инвестиция по процедурата следва да бъдат изпълнени на територията на Република България.

5. ЦЕЛ НА ПОЛУЧАВАНИТЕ БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА ПО ПРОЦЕДУРАТА И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Настоящата процедура е в изпълнение на инвестиция „Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за домакинствата“ (С4.12) по компонент „Нисковъглеродна икономика“ на Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (ПВУ).

Целта на инвестицията е да се увеличи използването на възобновяема енергия в крайното потребление на енергия в сектор домакинства чрез предоставяне на финансиране по:

- **Компонент 1:** Закупуване на слънчеви инсталации за битово горещо водоснабдяване (БГВ);
- **Компонент 2:** Закупуване на фотоволтаични системи до 10 kWp, включително системи за съхранение на електрическа енергия.

Предложенията за изпълнение на инвестиции по Компонент 1 или Компонент 2 могат да бъдат със следната готовност:

- **Вариант 1:** Предложението е за финансиране на инвестиция, по която дейностите по пускане в експлоатация на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или по пускане в експлоатация на фотоволтаична система до 10 kWp, която може да включва система за съхранение на електрическа енергия, са изпълнени в периода от 7 юни 2022 г. до подаване на предложението от Кандидата по настоящата процедура.

или

- **Вариант 2:** Предложението е за финансиране на инвестиция, по която дейностите по доставка, монтаж и пускане в експлоатация на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или по доставка, монтаж и пускане в експлоатация на фотоволтаична система до 10 kWp, която може да включва системи за съхранение на електрическа енергия, са в процес на изпълнение към момента на сключване на договора за финансиране с крайния получател или ще бъдат изпълнявани след сключване на договора.

С изпълнение на Инвестиция С4.12 ще се насърчи децентрализираното производство на енергия от възобновяеми източници, ще се стимулира потреблението на екологично чиста енергия и ще се намали потреблението на твърди и неефективни източници на топлинна енергия в сектор домакинства.

При реализацията на инвестицията ще се използва най-доброто оборудване за слънчеви инсталации за БГВ и фотоволтаични системи до 10 kWp, с което настоящата процедура ще се съобрази с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост 2021/C58/01 на ЕК (Технически насоки 2021/C58/01).

6. ИНДИКАТОРИ

Структурата за наблюдение и докладване (ME) ще следи за изпълнение на следния индикатор:

Подкрепа на най-малко 10 000 домакинства с неефективни източници на топлинна енергия на твърдо гориво за инсталиране на най-доброто оборудване за слънчеви инсталации за БГВ и фотоволтаични системи до 10 kWp, включително системи за съхранение на електрическа енергия.

Посоченият индикатор от най-малко 10 000 домакинства ще бъде постигнат след сключване на договори за финансиране за целия размер на инвестицията с общ бюджет от 240 млн. лв., като изпълнението по договорите е до края на 2025 г.

В процеса на изпълнение на инвестицията СНД ще проследи каква е общата инсталирана мощност на фотоволтаичните системи и системите за съхранение на електрическа енергия, изградени със средства по Национална схема за подпомагане на домакинствата в областта на енергията от възобновяеми източници. По отношение на въведените в експлоатация нови слънчеви инсталации за БГВ ще бъде извършено проследяване на тяхната инсталирана площ.

7. РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ПОМОЩ И ПРОЦЕНТ НА СЪФИНАНСИРАНЕ

По Инвестиция С4.12 „Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за домакинствата“ е предвиден общ бюджет от 240 млн. лв. (140.0 млн. лв. за сметка на Механизма за възстановяване и устойчивост и 100.0 млн. лв. национално и частно съфинансиране), който ще бъде разпределен поетапно. По настоящата процедура е определен планиран размер на инвестицията от общо 80 млн. лв., като останалият финансов ресурс ще бъде допълнително разпределен през 2023 г.

Планиран размер на инвестицията	Принос от МВУ ¹	Национално публично финансиране за невъзстановим данък добавена стойност	Съфинансиране чрез средства на Кандидата
80 млн. лв.	49.87 млн. лв.	9.97 млн. лв.	20.16 млн. лв.

Планираният размер на инвестицията е разпределен индикативно между Компонент 1 и Компонент 2 по следния начин:

Компонент	Планиран размер на инвестицията	Принос от МВУ	Национално публично финансиране за невъзстановим ДДС ²	Съфинансиране чрез средства на Кандидата
Компонент 1: Закупуване на слънчеви инсталации за БГВ	12.8 млн. лв.	10.67 млн. лв.	2.13 млн. лв.	0 млн. лв.
Компонент 2: Закупуване на фотоволтаични системи до 10 kWp, включително системи за съхранение на електрическа енергия	67.2 млн. лв.	39.20 млн. лв.	7.84 млн. лв.	20.16 млн. лв.

¹ МВУ – Механизъм за възстановяване и устойчивост

² ДДС – данък добавена стойност

ВАЖНО: Структурата за наблюдение и докладване си запазва правото да преразпредели между Компонент 1 и Компонент 2 определения индикативно планиран размер на инвестицията, в случай на недостатъчен брой качествени предложения за финансиране по единия от тях и наличие на такива по другия компонент.

Размер на безвъзмездното финансиране за предложение за изпълнение на инвестиция

Минималният и максималният размер на финансирането за предложение по тази процедура са, както следва:

- Минимален размер на финансиране за предложение – по Компонент 1 и Компонент 2 няма ограничение;
- Максимален размер на финансиране за предложение по:
 - **Компонент 1:** Закупуване на слънчеви инсталации за БГВ - до 100% от стойността на инсталацията, но не повече от 1 960.83 лв.;
 - **Компонент 2:** Закупуване на фотоволтаични системи до 10 kWp, включително със системите за съхранение на електрическа енергия - до 70% от стойността на системата, но не повече от 15 000 лв.

8. ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ

Предоставянето на публичен ресурс, в това число на безвъзмездно финансиране по настоящата процедура трябва да е съобразено с правилата за държавни помощи, като се отчита принципната недопустимост на държавните помощи и възможните хипотези на съвместимост, които Договорът за функциониране на Европейския съюз, Регламентите и националното законодателство предвиждат.

По настоящата процедура за подбор се предоставя безвъзмездно финансиране в режим „непомощ“.

По тази процедура за подбор на предложения за изпълнение на инвестиции Кандидатите са физически лица, български граждани или чужденци със статут на постоянно пребиваващи в Република България, обитаващи собствено еднофамилно жилище или собствено жилище в многофамилна сграда. Поставено е изискване жилището да се използва само за жилищни нужди и на адреса на жилището да няма регистриран в Търговския регистър търговец или регистрирано в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел юридическо лице.

По Компонент 1 се предвижда предоставяне на безвъзмездно финансиране за доставка и монтаж на слънчеви инсталации за БГВ, от които произведената гореща вода ще бъде използвана за задоволяване на собственото потребление за битово горещо водоснабдяване.

За слънчевите инсталации за БГВ в съответствие с чл. 147, ал. 1, т. 14 от Закона за устройство на територията (ЗУТ, в сила до 20 януари 2023 г.) не се изисква одобряване

на инвестиционен проект за издаване на разрешение за строеж при техния монтаж. Същевременно в чл. 147, ал. 2 от ЗУТ (в сила до 20 януари 2023 г.) е поставено изискване за този вид строежи да се представят становища на инженер-конструктор и/или инженер по топлотехника с чертежи, схеми, изчисления и указания за изпълнението им.

С извършени промени в чл. 151, ал. 1, т. 19 на ЗУТ (в сила от 20 януари 2023 г.) се предвижда да не се издава разрешение за строеж за инсталации за производство на топлинна енергия от възобновяеми източници (ВИ) към съществуващите **еднофамилни** жилищни и в прилежащите им поземлени имоти, енергията от които ще се използва само за собствено потребление, ако общата инсталирана мощност не надхвърля до 20 kW. За тези инсталации е необходимо да бъдат изготвени проектни решения в части "Конструкции" и/или "ОВК" с чертежи, схеми, изчисления, техническите спецификации и указания за изпълнението на инсталацията, гарантиращи безопасна експлоатация.

Разрешение за строеж се издава при монтаж на инсталации за производство на топлинна енергия от ВИ в еднофамилни жилищни сгради, в случай че общата инсталирана мощност на инсталацията е над 20 kW, както и в **многофамилни** жилищни сгради, във всички случаи.

В издаденото становище/проектно решение следва изрично да е посочено, че произведената топлинна енергия ще бъде използвана за собствено потребление за задоволяване на нуждите на крайния получател от гореща вода.

По Компонент 2 безвъзмездното финансиране ще се предоставя за доставката и монтаж на фотоволтаични системи с мощност до 10 kWp, които могат да включват и системи за съхранение на произведената електрическа енергия. Произведената и/или съхранената електрическа енергия може да бъде използвана само за собствено потребление в жилището на Кандидата.

Продажба на произведената и/или съхранена електрическа енергия не се допуска, като за тази цел ще бъде прилаган чл. 25а от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), съгласно който краен клиент може да изгради енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВИ върху покривни и фасадни конструкции на сгради, присъединени към електроразпределителна мрежа и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии, енергията от които ще се използва само за собствено потребление. Крайният клиент трябва да подаде уведомление до оператора на мрежата, към която е присъединен обектът. В 14-дневен срок от получаване на уведомлението операторът предоставя допълнително споразумение към договора за достъп и пренос на крайния клиент, в което се посочват техническите изисквания към схемата на свързване на енергийния обект към електрическата уредба на крайния клиент и се регламентират правата и задълженията на страните, с цел гарантиране сигурността на електроенергийната система и недопускане постъпване на електрическата енергия и смущения в мрежата. Допълнителното споразумение се сключва преди издаване на разрешение за строеж на енергийния обект, като в този случай становище за присъединяване не се издава.

В чл. 25а, ал. 5 от ЗЕВИ изрично се посочва, че краен клиент може да внася произведената от него електрическа енергия в съответната мрежа само след изпълнение на изискванията на процедурата по присъединяване като производител съгласно

наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката. Посоченото изискване гарантира, че крайният получател на помощта не може да продава произведената електрическа енергия от фотоволтаичната система, без да е присъединен към разпределителната електрическа мрежа като производител на електрическа енергия.

За изграждане на енергиен обект по чл. 25а, ал. 1 от ЗЕВИ с обща инсталирана мощност до 5 MW в съответствие с чл. 147, ал. 1, т. 14а от ЗУТ не се изисква одобряване на инвестиционен проект за издаване на разрешение за строеж при техния монтаж.

С извършени промени в чл. 151, ал. 1, т. 19 от ЗУТ (в сила от 20 януари 2023 г.) разрешение за строеж не се издава за изграждане на инсталации за производство на електрическа енергия от ВИ към съществуващите еднофамилни жилищни сгради и в прилежащите им поземлени имоти, енергията от които ще се използва само за собствено потребление, ако общата инсталирана мощност е до 20 kW.

За тези инсталации е необходимо да бъдат изготвени проектни решения в части "Конструкции" и/или "Електро" с чертежи, схеми, изчисления, техническите спецификации и указания за изпълнението на инсталацията, гарантиращи безопасна експлоатация и защита от връщане на електрическа енергия към електроразпределителната мрежа, когато сградата е присъединена към такава.

Разрешение за строеж се издава при монтаж на инсталации за производство на електрическа енергия от ВИ в еднофамилни жилищни сгради, в случай че общата инсталирана мощност на инсталацията е над 20 kW, както и в многофамилни жилищни сгради, във всички случаи.

При спазване на посочените условия средствата, предоставени на крайните получатели по настоящата процедура, не представляват държавна помощ.

9. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ

9.1.Критерии за допустимост на Кандидатите

За да бъде допустим, Кандидатът по настоящата процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели трябва да отговаря на следните критерии:

- 1) Да е физическо лице, български гражданин, гражданин на друга държава членка на Европейския съюз или гражданин на трета държава със статут на постоянно пребиваващ в Република България, обитаващ собствено жилище - еднофамилна жилищна сграда или собствено жилище в многофамилна сграда;
- 2) Да е собственик на жилището, с което кандидатства. В случай че Кандидатът е съсобственик на жилището и притежава по-малко от 51 % идеални части от него, е необходимо писмено съгласие от другия/ите съсобственик/ци, заедно с когото/които Кандидатът притежава повече от половината от собствеността върху жилището. Съгласието от съсобственика/ците се удостоверява с декларация от съответния/ите съсобственик/ци.

Когато жилището е собственост на съпрузи в режим на съпружеска имуществена общност, не е необходимо съгласието на съпруга на Кандидата. Когато жилището е собственост на едно или повече малолетни или непълнолетни лица и негов/техен единствен родител и родителят притежава по-малко от 51 % идеални части от жилището, не е необходимо съгласието на децата;

- 3) Постоянният адрес на Кандидата трябва да е в жилището, с което кандидатства;
- 4) Жилището, с което се кандидатства, да се намира в регулационните граници на населеното място на територията на съответната община;
- 5) Жилището, с което се кандидатства, да се ползва само за жилищни нужди;
- 6) На адреса на жилището да няма регистриран в Търговския регистър търговец или регистрирано в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел юридическо лице;
- 7) В случай че Кандидатът е собственик на жилище в многофамилна сграда той следва да има и съгласието на етажната собственост и трябва да представи копие от Решение на Общото събрание на собствениците съгласно чл. 17, ал. 2, т. 5 от Закона за управление на етажната собственост (с мнозинство не по-малко от 67 на сто идеални части от общите части);
- 8) В жилището се ползва неефективен източник на топлинна енергия (печка, котел, камина и др.) на твърдо гориво (дърва, въглища и др.) – към момента на подаване на предложението (при предложение по Вариант 2, посочен в т. 5) или преди доставката, монтажа и пускането в експлоатация на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или фотоволтаична система до 10 kWp (при предложение по Вариант 1, посочен в т. 5);

При подаване на документите за кандидатстване Кандидатът декларира посоченото обстоятелство, като в процеса на изпълнение на инвестицията СНД може да прави проверка за верността на декларираното обстоятелство и/или изиска от Кандидата документи за удостоверяване истинността на декларираните данни.

- 9) В жилището е потребявана електрическа енергия минимум 6 месеца преди подаване на предложението по настоящата процедура чрез подбор (при предложение по Вариант 2, посочен в т. 5) или преди пускането в експлоатация на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или фотоволтаична система до 10 kWp (при предложение по Вариант 1, посочен в т. 5);
- 10) В случай че Кандидатът е собственик на жилище в многофамилна сграда следва да има издадено разрешение за строеж за изграждането на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или за фотоволтаична система до 10 kWp;

В случай че Кандидатът е собственик на жилище в еднофамилна сграда следва да има:

- при предложение по Вариант 1, посочен в т. 5 за изграждането на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или на фотоволтаична системи до 10 kWp – издадено разрешение за строеж за инсталацията/системата или подадена на или след 20.01.2023 г. декларация по чл. 151, ал. 10, изречение второ от ЗУТ (подписана от собственика на жилището и изпълнителя на

инсталацията/системата декларация, че инсталацията е поставена под напрежение и е изпълнена съгласно техническата документация);

- при предложение по Вариант 2, посочен в т. 5 за изграждането на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или на фотоволтаична системи до 10 kWp – издадено разрешение за строеж за инсталацията/системата или подадено на или след 20.01.2023 г. проектно решение по чл. 151, ал. 10, изречение първо от ЗУТ (части "Конструкции", "Електро" и/или "ОВК" с чертежи, схеми, изчисления, техническите спецификации и указания за изпълнението на инсталацията, гарантиращи безопасна експлоатация и защита от връщане на електрическа енергия към електроразпределителната мрежа, когато сградата е присъединена към такава).

11) Да представи оферта за доставка и монтаж на инсталацията или системата, (при предложение по Вариант 2, посочен в т. 5) или документи на доставената и монтирана инсталация или система (при предложение по Вариант 1, посочен в т. 5), която/които включва/т:

- ценовите параметри на доставката и монтажа и
- данни за техническите параметри на инсталацията/системата, отговарящи на минималните изисквания, посочени в Приложение А или по-добри от тях.

12) Да е заплатил дължимите към момента на кандидатстването местни данъци и такси за недвижимия имот, в който ще се монтира инсталацията или системата.

ВАЖНО: Всеки Кандидат може да подаде само едно предложение, което може да включва само едно жилище. В случай че жилището е собственост на повече от едно физическо лице, предложение по настоящата процедура може да се подава само от единия от собствениците му.

9.2. Критерии за недопустимост на Кандидатите

Не се допуска за финансиране Кандидат:

- 1) Който е осъден с влязла в сила присъда за престъпление по чл. 108а, чл. 159а – 159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194 – 217, чл. 219 – 252, чл. 253 – 260, чл. 301 – 307, чл. 321, 321а и чл. 352 – 353е от Наказателния кодекс или за престъпление, аналогично на изброените, в друга държава членка или трета страна;
- 2) Има задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и лихвите по тях към държавата или към Столична община или към общината по постоянния адрес на Кандидата, или аналогични задължения съгласно законодателството на държавата, в която Кандидатът е установен, доказани с влязъл в сила акт на компетентен орган, които не са отсрочени, разсрочени или обезпечени;

- 3) За когото е налице конфликт на интереси (по смисъла на § 1, т. 21 от допълнителните разпоредби на Закона за обществените поръчки) във връзка с процедурата за предоставяне на финансиране, който не може да бъде отстранен;
- 4) Който се е опитал да:
 - повлияе на вземането на решение от страна на СНД, свързано с отстраняването или подбора, включително чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация, или;
 - получи информация, която му дава неоснователно предимство в процедурата за предоставяне на финансиране.
- 5) За когото е установено, че:
 - е представил документ с невярно съдържание, с който се доказва декларираната липса на основания за отстраняване или декларираното изпълнение на критериите за подбор;
 - не е предоставил изискваща се информация, свързана с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор.
- 6) Който е свързано лице по смисъла на § 1, т. 15 от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество с Ръководителя на СНД;
- 7) Когато собственото еднофамилно жилище или собственото жилище в многофамилна сграда, за което се кандидатства, се използва за стопанска дейност, се отдава под наем или в него се извършва дейност от регистриран в Търговския регистър търговец или регистрирано в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел юридическо лице.

10. ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТА

- 1) Към предложението за изпълнение на инвестиция Кандидатът трябва да представи Декларация при кандидатстване относно изпълнение на критерии за допустимост и липса на основания за недопустимост (Приложение Г).

Кандидатът трябва да представи и заверени копия на следните документи:

- 2) Документ, доказващ българско гражданство, гражданство на държава членка на Европейския съюз или статут на постоянно пребиваващ в Република България гражданин на трета държава;
- 3) Документ за постоянен адрес на Кандидата, когато постоянният адрес не е вписан в документа по т.1;
- 4) Документ/и, въз основа на които може да бъде установена собствеността на жилището в собствена еднофамилна сграда или многофамилна сграда, за която се кандидатства.
- 5) Декларация за съгласие от съответния/ите съсобственик/ци (Приложение Н) – когато е приложимо;

- 6) Удостоверение за наличие или липса на задължения към общината по местонахождението на недвижимия имот, в който ще се монтира инсталацията или системата, по Закона за местните данъци и такси;
- 7) Решение на Общото събрание на етажната собственост, прието с мнозинство, съгласно чл. 17, ал. 2, т. 5 от Закона за управление на етажната собственост (ЗУЕС). Документът се прилага, само когато жилището се намира в сграда в многофамилна сграда в режим на етажна собственост;
- 8) Фактури (в т.ч. електронни) за потребление на електрическа енергия на жилището/имота за период от 6 месеца или справка от доставчика на електрическа енергия за период от 6 месеца, като 6-те месеца са тези преди подаването на предложението по настоящата процедура чрез подбор на проектни предложения (при предложение по Вариант 2, посочен в т. 5) или преди пускането в експлоатация на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или фотоволтаична система до 10 kWp (при предложение по Вариант 1, посочен в т. 5);
- 9) Разрешение за строеж, когато Кандидатът е собственик на жилище в многофамилна сграда;
- 10) Когато Кандидатът е собственик на жилище в еднофамилна сграда:
 - А) подадена на или след 20.01.2023 г. декларация по чл. 151, ал. 10, изречение второ от ЗУТ (подписана от собственика на жилището и изпълнителя на инсталацията/системата декларация, че инсталацията е поставена под напрежение и е изпълнена съгласно техническата документация) и доказателства, че с декларацията е уведомен главния архитект на общината и оператора на съответната електроразпределителна мрежа (при предложение по Вариант 1) или
 - Б) проектно решение по чл. 151, ал. 10, изречение първо от ЗУТ (части "Конструкции", "Електро" и/или "ОВК" с чертежи, схеми, изчисления, техническите спецификации и указания за изпълнението на инсталацията, гарантиращи безопасна експлоатация и защита от връщане на електрическа енергия към електроразпределителната мрежа, когато сградата е присъединена към такава) (при предложение по Вариант 2), или
 - В) издадено разрешение за строеж (при предложение по Вариант 1 или Вариант 2 в случаите извън б. А и б. Б).
- 11) Оферта за доставка и монтаж на инсталацията или системата (при предложение по Вариант 2, посочен в т. 5) или документи на доставената и монтирана инсталация или система (при предложение по Вариант 1, посочен в т. 5).

ВАЖНО: На етап подаване на предложения за изпълнение на инвестиция от крайни получатели Кандидатът представя документи, доказващи изпълнение на критериите за допустимост по т. 9.1 и липса на основания за недопустимост по т. 9.2 от настоящите Условия за кандидатстване.

Обстоятелствата по т. 9.1, т. 4) и б) и по т. 9.2, т. 1) и 2) се проверяват служебно от СНД.

В случай че подаденото от Кандидата предложение бъде одобрено за финансиране, преди подписването на договор за финансиране с крайния получател се извършва проверка за установяване на тези обстоятелства въз основа на документи и данни, до които СНД има достъп по служебен път или чрез публичен регистър или могат да бъдат осигурени чрез пряк и безплатен достъп до националните бази данни на държавите членки.

Структурата за наблюдение и докладване извършва проверка по служебен път за обстоятелството дали крайният получател е осъждан. Когато резултатът от служебната справка е „осъждан“, Кандидатът следва да представи свидетелство за съдимост.

11.ДОПУСТИМИ ПАРТНЬОРИ

По настоящата процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели Кандидатите кандидатстват индивидуално, а не съвместно с партньор или други организации.

12.ДОПУСТИМИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Предложенията за изпълнение на инвестиции от крайни получатели следва да съответстват на принципите на икономичност, ефективност и ефикасност както и на Техническите насоки 2021/C58/01. Допустимите предложения следва да:

- 1) водят до постигане на целта на настоящата процедура;
- 2) са в съответствие с принципа за „ненанасяне на значителни вреди“;
- 3) са в съответствие с принципите на равнопоставеност на жените и мъжете и осигуряване на равни възможности за всички;
- 4) се изпълняват само на територията на Република България.

Кандидатите могат да представят предложения за изпълнение на инвестиции по:

- **Компонент 1:** Закупуване на слънчеви инсталации за битово горещо водоснабдяване (БГВ)
или
- **Компонент 2:** Закупуване на фотоволтаични системи до 10 kWp, включително системи за съхранение на електрическа енергия.

Слънчевите инсталации и фотоволтаични системи до 10 kWp, включително системи за съхранение на електрическа енергия могат да бъдат монтирани към съществуващи сгради, в т.ч. върху покривните и фасадните им конструкции и в прилежащите им поземлени имоти.

Предложенията за изпълнение на инвестиции по Компонент 1 или Компонент 2 могат да бъдат със следната готовност:

- **Вариант 1:** Предложението е за финансиране на инвестиция, по която дейностите по пускане в експлоатация на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или по пускане в експлоатация на фотоволтаична система до 10 kWp, която може да включва система за съхранение на електрическа енергия, са изпълнени в периода от 7 юни 2022 г. до подаване на предложението от Кандидата по настоящата процедура.

или

- **Вариант 2:** Предложението е за финансиране на инвестиция, по която дейностите по доставка, монтаж и пускане в експлоатация на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване или по доставка, монтаж и пускане в експлоатация на фотоволтаична система до 10 kWp, която може да включва системи за съхранение на електрическа енергия, са в процес на изпълнение към момента на сключване на договора за финансиране с крайния получател или ще бъдат изпълнявани след сключване на договора.

ВАЖНО: При подаване на предложението за финансиране на инвестиция Кандидатът посочва във формуляра за кандидатстване по кой от двата варианта (Вариант 1 или Вариант 2) кандидатства и за кой компонент (Компонент 1 или Компонент 2).

ВАЖНО: По настоящата процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели не може да се подава предложение, което включва едновременно изпълнение на дейности за доставка и монтаж на: 1. слънчеви инсталации за битово горещо водоснабдяване (БГВ) и 2. фотоволтаични системи за производство на електрическа енергия с инсталирана мощност до 10 kWp, която може да включва система за съхранение на електрическа енергия.

По настоящата процедура доставката и монтажа на система за съхранение е допустимо само в случай, че предложението предвижда доставка и монтаж на фотоволтаични системи за производство на електрическа енергия.

По настоящата процедура няма да бъдат разглеждани предложения, при които се предвиждат монтиране на фотоволтаични системи за производство на електрическа енергия с инсталирана мощност над 10 kWp.

13.ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ

Всеки краен получател първоначално финансира всички дейности със собствени средства.

Структурата за наблюдение и докладване ще предостави безвъзмездното финансиране по:

- 1) **Вариант 1** на Компонент 1 или Компонент 2 – за извършени дейности по доставка, монтаж и пускане в експлоатация в периода от 7 юни 2022 г. до подаване на предложението от Кандидата.
- 2) **Вариант 2** на Компонент 1 или Компонент 2 - за извършване на дейности по доставка, монтаж и пускане в експлоатация след подаване на предложението от Кандидата.

ВАЖНО: Извършването на дейности по доставка, монтаж и пускане в експлоатация на слънчева инсталация за БГВ или на фотоволтаична система не е единствено и достатъчно условие за предоставяне на финансиране от СНД на Кандидата. За предоставянето на финансиране е необходимо да бъдат изпълнени всички условия съгласно настоящите Условия за кандидатстване и Договора за финансиране, който ще бъде сключен.

Извършване на дейности по доставка, монтаж и пускане в експлоатация след подаване на предложението от Кандидата и преди одобряване на предложението за финансиране и сключването на договор със СНД, може да остане изцяло за сметка на кандидата, в случай че предложението за финансиране не бъде одобрено или не бъде сключен договор със СНД.

13.1. Допустими дейности

По настоящата процедура са допустими за финансиране следните дейности, изпълнявани от Кандидата:

1) Доставка и монтаж на слънчева инсталация за битово горещо водоснабдяване, включително техническо въвеждане (пускане) в експлоатация на слънчевите инсталации – закупуване на арматура, кабели, конструкция за монтаж на съоръжението и др.

или

2) Доставка и монтаж на фотоволтаична система до 10 kWp, която може да включва система за съхранение на електрическа енергия, включително техническо въвеждане (пускане) в експлоатация на фотоволтаичните системи – закупуване на арматура, кабели, конструкция за монтаж на съоръжението, инвертори и др.

ВАЖНО: Слънчевите инсталации за БГВ и фотоволтаичните системи за производство на електрическа енергия следва да отговарят най-малко на техническите изисквания, включени в Приложение А или да са с по-добри параметри от посочените в Приложение А.

ВАЖНО: Дейностите по монтиране на слънчевите инсталации за битово горещо водоснабдяване и фотоволтаична система до 10 kWp трябва да бъдат извършвани от лице, притежаващо необходимата професионална квалификация за това. Списък с лицата е наличен на следния интернет адрес: <https://www.seea.government.bg/bg/spisaci/2-uncategorised/9365-2-5-spisaci>.

Крайният получател следва да поддържа инвестицията (слънчевата система за БГВ или фотоволтаичната системи до 10 kWp, включително системата за съхранение на електрическа енергия) най-малко 5 години след изпълнение на проекта. Посоченото изискване ще бъде проверявано чрез извършване на проверки на място, които ще удостоверяват дали слънчевата система за БГВ или фотоволтаичната системи до 10 kWp, включително системата за съхранение на електрическа енергия:

- е доставена, монтирана и въведена в експлоатация;

- отговаря най-малко на техническите изисквания, включени в Приложение А;
- произвежда електрическа или топлинна енергия за собствено потребление;
- дали съхранената електрическа енергия се използва за собствено потребление (ако е приложимо).

В тази връзка при сключване на договор за финансиране крайният получател ще има задължение да осигурява постоянен достъп до мястото, където е изпълнена инвестицията за целите на осъществявания от СНД мониторинг по изпълнението.

13.2. Недопустими дейности

Недопустими по процедурата са следните видове дейности:

- 1) дейности, чието изпълнение е започнало преди 7 юни 2022 г.
- 2) дейности, извършени след изтичане на крайния срок за изпълнение на дейностите по проекта, определен в сключения договор;
- 3) дейности, които вече са финансирани от друг европейски или национален източник;
- 4) закупуване на втора употреба: слънчеви инсталации за БГВ, фотоволтаични системи до 10 kWp, системи за съхранение на електрическа енергия;
- 5) консултантски услуги за разработване на предложението;
- 6) дейности по проектиране, получаване на административни и удостоверителни документи, становища, проектно решение и др.;
- 7) консултантски, юридически и счетоводни услуги от общ характер;
- 8) всички други дейности, които не са сред посочените като допустими.

14. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

При предоставяне на безвъзмездно финансиране по настоящата процедура ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“.

По време на оценката на предложенията за изпълнение на инвестиция е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат промяна в бюджета. Възможните изменения на бюджета не могат да доведат до увеличаване на сумата на исканото безвъзмездно финансиране от крайния получател.

14.1. Условия за допустимост на разходите

За да бъдат допустими, разходите по настоящата процедура за подбор на предложения за финансиране на инвестиции трябва да отговарят на следните условия:

- 1) да са възникнали след 7 юни 2022 г. и да са извършени до изтичането на крайния срок за изпълнение на дейностите по предложението за изпълнение, определен в сключения договор;
- 2) да са пряко свързани с предмета на договора за финансиране и да съответстват на одобрения бюджет за изпълнението на проекта;
- 3) да са необходими и пропорционални на изпълнението на допустимите по проекта дейности, а отчитането на изпълнените дейности да бъде документално обосновано;
- 4) да са направени единствено и само с цел постигане на целите и очакваните резултати от изпълнението на проекта по начин, съвместим с принципите на икономичност, ефикасност и ефективност;
- 5) да са действително платени от страна на крайния получател (т. е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи), по банков път или в брой, не по-късно от датата на подаване на финансово-технически отчет по предложението за изпълнение на инвестицията и искането за плащане;
- 6) да са удостоверени с необходимите разходооправдателни документи (оригинални разходооправдателни документи - фактури, договори или др.), документи за извършени плащания съгласно приложимото законодателство, както и документи, доказващи извършването на дейностите.

В случай че плащането се извършва в брой, към фактурата следва да бъде приложена касова бележка.

В случай че плащането се извършва по банков път, към фактурата следва да бъде приложено платежно нареждане и банково извлечение от сметката на крайния получател или вносна бележка към доставчика.

7) да могат да се установят и проверят.

ВАЖНО: При проверка на съответствието на цени в чуждестранна валута, ще се взема предвид централния курс на Българска народна банка към датата на обявяване на процедурата – 9 май 2023 г.

Бюджетът във Формуляра за кандидатстване трябва да отразява допустимите разходи, които са свързани с изпълнението на предложението за финансиране на инвестиция.

ВАЖНО: По настоящата процедура разходите за данък добавена стойност са допустим разход.

При включване на разходи, за които се установи наличие на двойно финансиране, Оценителната комисия, назначена от СНД, взема мотивирано решение за отхвърляне на предложението за изпълнение на инвестиция.

Оценката на предложенията за изпълнение на инвестиция включват проверка и оценка на реалистичността, ефективността и допустимостта на всички предвидени дейности и разходи (виж т. 18 Ред за оценяване на предложенията за изпълнение на инвестицията).

Разходите се считат за възникнали, когато са били фактурирани, платени и предметът им е бил изпълнен.

ВАЖНО: Разходите са допустими при условие, че крайните получатели на помощта са Кандидати, които:

- осигуряват устойчивост на резултатите по договора за предоставяне на финансиране за срок от минимум 5 години след приключване изпълнението на проекта;

В рамките на този срок крайният получател е длъжен да изпълнява задължението си да не прехвърля правото на собственост върху активите, изградени в резултат на инвестицията по договора за предоставяне на финансиране, да не променя предназначението на активите, придобити в резултат на изпълнението на проекта, както и да не сключва договори от всякакъв характер с трети лица и/или да извършва други действия, които биха могли да доведат до значително изменение в резултатите от Проекта.

В случай на прехвърляне на собствеността на имота, в който е монтирана инсталацията/системата, преди изтичане на 5 години от датата на извършването на плащането от СНД към крайния получател, крайният получател се задължава да осигури съгласието и подписването от новия собственик на имота на договор/договорна клауза, с която новият собственик се задължава да изпълнява условията по договора за финансиране за остатъка от определения срок от 5 години.

В срок от 5 години от плащането към крайния получател, той, съответно приобретателят, е длъжен да използва жилището, в което е монтирана слънчевата инсталация за битово горещо водоснабдяване (БГВ) или фотоволтаичната система за производство на електрическа енергия, която може да включва система за съхранение на електрическа енергия само за жилищни нужди и на адреса на жилището да няма регистриран в Търговския регистър търговец или регистрирано в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел юридическо лице.

- застраховат активите срещу кражби, умишлени действия на трети лица, пожар и други природни бедствия и други относими рискове за минимум 5 години след приключване изпълнението на проекта, и

- осигурява подходящи ресурси за поддръжката на инсталацията/системата, предмет на интервенция за минимум 5 години след приключване изпълнението на проекта.

За дата на приключване изпълнението на проекта се счита датата на плащането от СНД.

ВАЖНО: Кандидатът декларира, че компонентите на фотоволтаичната система, и/или на слънчевата инсталация, и/или на системата за съхранение на електрическа енергия, когато станат негодни за употреба, ще бъдат предоставени за рециклиране и/или обезвреждане на определените за това места. Цитираната система и/или компоненти следва да бъдат третирани

съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъците, по който компетентна институция е Министерството на околната среда и водите.

14.2. Допустими разходи

ВАЖНО: По настоящата процедура всеки Кандидат финансира със собствени средства изпълнението на предложението за финансиране на инвестиция.

Допустими по Компонент 1 (Вариант 1 и Вариант 2) и Компонент 2 (Вариант 1 и Вариант 2) са разходите за:

- 1) Доставка и монтаж на слънчеви инсталации или фотоволтаични системи до 10 kWp (включително по желание на Кандидата система за съхранение на електрическа енергия);

ВАЖНО: При подаване на предложение за изпълнение на инвестиция по **Вариант 2 по Компонент 1 или Компонент 2** заложените разходи за инсталацията или системата следва да съответстват на пазарните цени, видно от приложената оферта, като е допустимо увеличение до 15% от стойността на представената оферта. Допустимото увеличение по желание на Кандидата следва да бъде предвидено при съставянето на бюджета на предложението за изпълнение на инвестиция. Допустимото увеличение не може да надхвърля определения максимален размер на финансовото подпомагане за изграждане на слънчеви инсталации за БГВ от 1 960.83 лв. и определеният максимален размер на финансовото подпомагане за изграждане на фотоволтаични системи до 10 kWp, включително със системите за съхранение на електрическа енергия, от 15 000 лв.

Закупените слънчеви инсталации, фотоволтаичните системи и система за съхранение на електрическа енергия трябва да бъдат монтирани и експлоатирани само в жилището/имота, в което ще бъде осъществена инвестицията.

- 2) Техническо въвеждане (пускане) в експлоатация на слънчевите инсталации или фотоволтаичните системи – закупуване на арматура, кабели, конструкция за монтаж на съоръжението, инвертори и др.

Разходите за техническо въвеждане (пускане) на инвестицията като работеща инсталация/система следва да са пряко свързани с нея и да осигуряват минимално необходимото ниво за въвеждането (пускането) в експлоатация на слънчевите инсталации за БГВ или фотоволтаичните системи до 10 kWp, включително системите за съхранение на електрическа енергия.

- 3) Данък върху добавената стойност.

В случай че с извършването на даден разход ще бъде осъществена допустима и недопустима дейност, то този разход ще бъде изцяло премахнат от бюджета.

ВАЖНО: Извършването на дейности по доставка, монтаж и пускане в експлоатация на слънчева инсталация за БГВ или на фотоволтаична система не е единствено и достатъчно

условие за предоставяне на финансиране от Снд на Кандидата. За предоставянето на финансиране е необходимо да бъдат изпълнени всички условия съгласно настоящите Условия за кандидатстване и Договора за финансиране, който ще бъде сключен с допустимите и преминали съответна процедура на оценка Кандидати и предложения.

Структурата за наблюдение и докладване ще предостави безвъзмездното финансиране след сключването на договор за финансиране и след представяне на искане за плащане, финансово-технически отчет и документи, доказващи изпълнение на инвестицията, в т.ч. разходооправдателни документи.

14.3. Недопустими разходи

Посочените по-долу разходи са недопустими:

- 1) разходи за закупуване на дълготрайни активи втора употреба, в т.ч. разходи за закупуване на слънчеви системи за БГВ, фотоволтаични системи до 10 kWp, системи за съхранение на електрическа енергия/дълготрайни активи втора употреба;
- 2) разходи за доставка, монтаж и пускане в експлоатация на фотоволтаични системи с инсталирана мощност **по-голяма от 10 kWp**;
- 3) разходи за закупуване на материални и нематериални дълготрайни активи, които не са пряко свързани с окомплектовка на инвестицията като работеща система и/или монтаж до минимално необходимото ниво за техническото въвеждане на съответните активи в експлоатация;
- 4) разходи за административно обслужване, получаване на становища, проектни решения и разрешителни документи;
- 5) разходи, свързани с наемането на материални и нематериални активи;
- 6) разходи за закупуване на земя и сгради;
- 7) разходи за закупуване или наемане на транспортни средства и съоръжения;
- 8) разходи за дейности, чието изпълнение е започнало преди 7 юни 2022 г.;
- 9) разходи за дейности, извършени след изтичане на крайния срок за изпълнение на дейностите по проекта, определен в сключения договор;
- 10) разходи за дейности, които вече са финансирани от други източници;
- 11) разходи за застраховки на закупеното оборудване;
- 12) разходи за реклама, в т.ч. за визуализация и публичност;
- 13) лихви върху кредити, такси по обслужване на дългове и неустойки за забавени плащания;
- 14) такси за финансови транзакции и други чисто финансови разходи;
- 15) загуби от обмен на валута;
- 16) всички разходи, попадащи в обхвата на допустимите дейности, включително разходи, които не са описани във Формуляра за кандидатстване, или ако по представеното описание не може да се прецени за коя дейност се отнасят.

За да се гарантира, че мярката е в съответствие с принципа „Ненанасяне на значителни вреди“ съгласно МВУ, по процедурата ще се финансира закупуването на най-доброто оборудване за слънчеви инсталации за БГВ и фотоволтаични системи до 10 kWp и осигуряване на съответствие с техническото ръководство „не нанасяйте значителна вреда“ (2021/C58/01).

15. БЮДЖЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИЯ

Кандидатът е необходимо да планира дейностите по предложението си и да представи реалистичен и ефективен бюджет, който да отговаря на целта на предложението за изпълнение на инвестиция и планираните разходи.

Във Формуляра за кандидатстване бюджетът се изготвя в лева. Стойностите и единичните цени се закръгляват до втория знак след десетичната запетая. Всеки допустим разход трябва да е обособен като отделно бюджетно перо или отделен бюджетен ред.

ВАЖНО: Бюджетът (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) във Формуляра за кандидатстване трябва да отразява допустимите разходи. Разход, който не е обоснован, ще бъде премахнат служебно от бюджета на предложението на етап техническа и финансова оценка.

В случаите, когато Оценителната комисия премахне разход за доставка и монтаж на инсталации за БГВ или фотоволтаични системи до 10 kWp, предложението за изпълнение на инвестиция се отхвърля.

Кандидатът обосновава всеки предвиден разход с представяне на оферта (при кандидатстване по Вариант 2, Компонент 1 или Компонент 2), като включва и кратко текстово описание във Формуляра за кандидатстване и го отнася към съответната дейност. Допустимото увеличение до 15% по желание на Кандидата следва да бъде предвидено при съставянето на бюджета на предложението, само в случаите на кандидатстване по Вариант 2. Недопустими са промени в бюджета, които водят до увеличаване на размера на безвъзмездното финансиране.

Кандидатите, подали предложение по Вариант 1, Компонент 1 или Компонент 2 изготвят бюджет, в който отразяват реално извършените разходи.

ВАЖНО: При проверка на съответствието на цени в чуждестранна валута, ще се взема предвид централния курс на Българска народна банка към датата на обявяване на процедурата – 9 май 2023 г.

След приключване на проекта крайният получател кандидатства за възстановяване на допустимите разходи по проекта. Плащане се извършва след подаване през ИСУН 2020 на искане за плащане и прилагане на описаните в искането документи, в срок до 10 работни дни след одобрение на допустимите разходи.

По Компонент 1: Закупуване на слънчеви инсталации за БГВ: Общо допустимите разходи са до 100% от стойността на инсталацията, но не повече от 1 960.83 лв.

По Компонент 2: Закупуване на фотоволтаични системи до 10 kWp, включително системи за съхранение на електрическа енергия: Общо допустимите разходи са до 70% от стойността на системата, но не повече от 15 000 лв.

Всички плащания ще бъдат извършвани в лева по банковата сметка на Кандидата. При подаване на искането за плащане Кандидатът следва да представи документ от банката, удостоверяващ че е титуляр на банковата сметка.

16.СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИЯ

Продължителността на изпълнение на всеки проект не следва да надвишава 18 (осемнадесет) месеца, считано от датата на влизане в сила на договора за финансиране с крайния получател.

17.ПОДАВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИИ

17.1. Начин на подаване:

Подаването на предложение за изпълнение на инвестиция по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване и подаване на формуляра и придружителните документи чрез **ИСМ-ИСУН 2020**, чрез модула „Е-кандидатстване“ на **следния интернет адрес:** <https://eumis2020.government.bg/bg/s/800c457d-e8be-4421-8ed9-9e78d0a75c39/Procedure/Info/10b9787c-b382-40f2-94b9-1bd8b31f8799>.

Подготовката и подаването на предложението за изпълнение на инвестиция в ИСМ-ИСУН 2020 се извършва по следния начин:

Кандидатът влиза в ИСМ-ИСУН 2020, след регистрация чрез имейл и парола, избира настоящата процедура за кандидатстване от „Отворени процедури“ и създава ново предложение за изпълнение на инвестиция.

Предложението се изготвя от Кандидата съгласно инструкциите, дадени в Указанията за електронно кандидатстване (Приложение В).

Предложението за изпълнението на инвестицията се подписва с валиден Квалифициран електронен подпис (КЕП) към датата на кандидатстване от Кандидата или от упълномощен представител/лице на Кандидата.

Изискващите се съгласно настоящите условия за кандидатстване придружителни документи към Формуляра за кандидатстване също се подават изцяло електронно. Всички придружителни документи, за които се изисква сканирано копие, се прикачват в ИСУН 2020 във формат “.pdf”. Посочените документи се описват във Формуляра преди подаването му.

ВАЖНО: Предложението за изпълнение на инвестиция се подава винаги от профила на Кандидата, не от друг профил, тъй като впоследствие именно този профил ще бъде използван за комуникация със СНД (МЕ) и за отстраняване на забелязани неточности по време на оценката на предложенията за изпълнение на инвестициите. По време на етап „Оценка на проектно предложение“ комуникацията с Кандидата и редакцията на забелязани неточности по подаденото предложение ще се извършват електронно чрез профила на Кандидата в ИСМ-ИСУН 2020, от който е подадено съответното предложение.

До приключването на работата на Оценителната комисия Кандидатът има възможност да оттегли своето предложение като подаде писмено искане до СНД посредством ИСМ-ИСУН, като това обстоятелство се отбелязва от потребител на ИСМ-ИСУН от СНД със съответните права.

Моля, обърнете внимание, че само Формулярът за кандидатстване и изискуемите на етап Кандидатстване документи ще бъдат оценявани. Затова изключително важно е тези документи да съдържат цялата необходима информация.

17.2. Краен срок за подаване на предложения

Крайният срок за подаване на предложения е 17:00 часа на 10 ноември 2023 г.

Кандидатите могат да задават въпроси чрез ИСМ-ИСУН 2020, раздел „Разяснение по процедурата“, към процедура BG-RRP-4.026 „Национална схема за подпомагане на домакинствата в областта на енергията от възобновяеми източници“ до 21 дни преди изтичането на срока за кандидатстване.

Отговорите на въпросите на Кандидатите се публикуват в ИСМ-ИСУН 2020 и на интернет страницата на СНД (МЕ, <https://www.me.government.bg/>) в 10-дневен срок от получаването им, но не по-късно от 14 дни преди изтичането на срока за кандидатстване.

Разясненията се утвърждават от Ръководителя на СНД. Разясненията се дават по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на предложението и са задължителни за всички Кандидати.

Няма да бъдат предоставяни отговори на въпроси, зададени по телефона или електронната поща на МЕ. Няма да бъдат изпращани индивидуални отговори на зададени от Кандидатите по процедурата въпроси.

17.3. Списък на документите, които се подават на етап на кандидатстване

Кандидатите по процедурата чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели следва да представят по изцяло електронен път чрез ИСМ-ИСУН 2020:

- 1) Формуляр за кандидатстване;
- 2) Документите, посочени в т. 10;
- 3) Нотариално заверено пълномощно за подаване на предложението за изпълнение на инвестиция (Приложение I), когато е приложимо.

Формулярът се подава подписан с КЕП. Декларацията при кандидатстване (Приложение G) и когато е приложимо пълномощно за подаване на предложението за изпълнение на инвестиция (Приложение I) се представят подписани на хартиен носител, датирани, сканирани и прикачени ИСМ-ИСУН 2020 или подписани с КЕП и прикачени в ИСМ-ИСУН 2020). Останалите документите се представят сканирани и прикачени ИСМ-ИСУН 2020.

18. РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИЯТА

Оценката на постъпилите предложения за изпълнение на инвестиция по настоящата процедура се извършват на основание чл. 17 от Постановление № 114 на Министерския съвет от 8 юни 2022 година относно детайлните правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост (ПМС 114/2022 г.), на един етап по Критерии за административна допустимост и оценка на качеството.

Оценката и класирането на предложенията се извършват от Оценителна комисия, определена със Заповед на СНД, след изтичане на крайния срок за подаване на предложения по т. 17.2.

Предложенията, които ще бъдат финансирани, се избират чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели, който включва:

1) Оценка на предложенията за изпълнение на инвестиция по Критерии за административна допустимост и оценка на качеството

Всички предложения за изпълнение на инвестиция, подадени в срок, се оценяват в съответствие с Критериите за административна допустимост и оценка на качеството на предложенията за изпълнение на инвестиция по процедурата, посочени в Приложение D към Условието за кандидатстване.

Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на провеждането на процедурата по оценка на постъпилите предложения за изпълнение на инвестиция, с изключение на случаите на промени в условията за кандидатстване по чл. 5, ал. 6 от ПМС 114/2022 г., а именно:

- при промени в правото на Европейския съюз и/или българското законодателство или в политиката на европейско и/или национално ниво, които налагат привеждане на документите в съответствие с тях;
- за увеличаване на финансовия ресурс по процедурата;
- за удължаване на срока за подаване на предложения за изпълнение на инвестицията;
- при изменение на ПВУ.

Всеки Кандидат може в ИСМ-ИСУН 2020, чрез модула „Е-кандидатстване“ (<https://eumis2020.government.bg/>) да оттегли своето предложение от оценителния процес, като в този случай Оценителната комисия не разглежда оттегленото предложение. Оттеглянето на предложението се записва в оценителния доклад.

Когато Кандидат е подал повече от едно предложение по настоящата процедура, на оценка подлежи единствено последното подадено в срока на обявената процедура предложение. С подаването на всяко следващо предложение предходното подадено предложение по същата процедура се счита за оттеглено.

В процеса на оценка на предложенията за изпълнение на инвестиция по процедурата, ще бъде проверявано дали предложението за изпълнение на инвестиция отговаря на всички критерии за административна допустимост и пълнота на приложените документи, както и на минималните технически изисквания за инсталацията/системата по предложението, публикувани в Приложение А към Условиата за кандидатстване.

Когато при оценката се установи липса на документи и/или друга нередовност, Оценителната комисия еднократно изпраща на Кандидата уведомление за установените нередовности и определя срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от 7 дни от датата на изпращане на уведомлението чрез ИСМ-ИСУН 2020. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на Кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до промени по същество на подаденото предложение.

ВАЖНО: Уведомленията за установени нередовности се изпращат чрез ИСМ-ИСУН 2020. Кандидатът следва да има ангажимент да проверява профила си в ИСМ-ИСУН 2020 ежедневно. В тази връзка, е необходимо Кандидатите да разполагат винаги с достъп до електронния адрес, към който е асоцииран профила в ИСМ-ИСУН 2020. За дата на получаване на искането за документи/информация се счита датата на изпращането му чрез ИСМ-ИСУН 2020, независимо дали е получено уведомление на електронния адрес, асоцииран към профила на Кандидата. Подавайки електронно предложение за изпълнение на инвестиция, Кандидатът се съгласява комуникацията по време на оценката и договарянето да става единствено посредством ИСМ-ИСУН 2020, в профила, от който е подадено предложението. Съобщенията, получени на електронната поща, посочена от Кандидата, не са част от кореспонденцията по повод на и във връзка с процеса по оценка. Отговорност на Кандидата е да проверява регулярно по своя инициатива профила си в ИСМ-ИСУН 2020 за наличието на съобщения, отправени към него по повод и във връзка с производството по предоставяне на безвъзмездно финансиране. Кандидатът представя допълнителните разяснения и/или документи по електронен път чрез ИСМ-ИСУН 2020.

Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документи, е описан в Ръководството за потребителя за модул "Е-кандидатстване" в ИСМ-ИСУН 2020.

В случай на подаване на предложение, в което Кандидатът (и след допълнително изискване) не е представил съгласно изискванията:

- оферта за определен разход, този разход ще бъде премахнат от бюджета на предложението за изпълнение на инвестиция служебно от Оценителната комисия или
- оферта за нито един от предвидените разходи, заложи в бюджета на предложението за изпълнение на инвестиция, предложението се отхвърля или

- друг изискуем документ, предложението се отхвърля.

ВАЖНО: В процеса на оценка в случай, че Оценителната комисия установи наличието на:

- несъответствие между предвидените дейности и видовете заложи разходи;
- дублиране на разходи;
- недопустими дейности или разходи,

това може да доведе до корекции в бюджета и/или в размера на финансирането на предложението за изпълнение на инвестиция.

Посочените в бюджета на предложението за изпълнение на инвестиция цени подлежат на проверка от Оценителната комисия по отношение на тяхната реалистичност, спрямо цените в приложените оферти.

ВАЖНО: Оценителната комисия ще отхвърли като недопустимо предложение по Вариант 1 и Вариант 2 на Компонент 2 в случай, че се предвижда предоставяне на безвъзмездно финансиране за доставка, монтаж и пускане в експлоатация на фотоволтаични системи с инсталирана мощност **по-голяма от 10 kWp.**

В случай че по време на оценката се установи надвишаване на определения максимален размер на финансиране и/или на максимално допустимия интензитет на финансиране (до 100% от стойността на слънчеви инсталации за БГВ, но не повече от 1 960.83 лв.; до 70% от стойността на системата за изграждане на фотоволтаични системи до 10 kWp, включително със системите за съхранение на електрическа енергия, но не повече от 15 000 лв.), Оценителната комисия служебно го намалява до максимално допустимия интензитет и/или размер.

В случай че по време на оценката се установи наличие на недопустими разходи или на разходи, които не са съпоставими с пазарните цени за аналогични активи, Оценителната комисия служебно премахва/коригира съответните разходи от бюджета на предложението за изпълнение на инвестиция.

Заложените разходи следва да съответстват на пазарните цени, видно от приложената оферта, като е допустимо увеличение до 15% от стойността на представената оферта (приложимо само за предложения по Вариант 2 по Компонент 1 и Компонент 2).

Извършването на корекции от Оценителната комисия в бюджета на предложението или в размера на предоставеното финансиране и/или интензитета на финансирането не могат да водят до:

- невъзможност за изпълнение на целите на инвестицията или на дейностите по изпълнението ѝ;

- подобряване на качеството на предложението и нарушаване на принципите на свободна конкуренция, равно третиране, публичност и прозрачност и недопускане на дискриминация.

Кандидатът се уведомява за извършените корекции, в случай че е включен в списъка на предложенията за финансиране.

В процеса на оценка е възможно да бъдат установени и други обстоятелства, които да изискват допълнителна пояснителна информация или документ от Кандидатите относно декларираните обстоятелства и представените документи, съгласно настоящите Условия за кандидатстване. Допълнителни разяснения и документи от Кандидатите могат да бъдат изискани, като за целта ще бъде определен от Оценителната комисия разумен за представянето им срок, който не може да бъде по-кратък от 3 (три) работни дни. Исканията за представяне на допълнителни документи и разяснения ще се изпращат през ИСМ-ИСУН 2020.

ВАЖНО: Единствено предложения за изпълнение на инвестиции, получили „0“ точки по критерии 1 и 2 на етап „оценка на качеството“ се отхвърлят, а всички останали предложения се класират в низходящ ред съобразно получената оценка, като се изготвя списък на предложенията за финансиране.

2) Класиране на предложенията

Въз основа на резултатите от оценката Оценителната комисия изготвя оценителен доклад до Ръководителя на СНД, който включва:

- списък на предложените за финансиране предложения, подредени по реда на тяхното класиране, и размера на средствата, които да бъдат предоставени за всяко от тях;
- списък с резервните предложения, които успешно са преминали оценяването, но за които не достига финансиране, подредени по реда на тяхното класиране (ако е приложимо);
- списък на предложените за отхвърляне предложения и основанията за отхвърлянето им.

Първите два списъка се изготвят за Компонент 1 и съответно за Компонент 2. Списъците за всеки компонент съдържат предложения по Вариант 1 и Вариант 2.

В случай на изчерпване на планирания размер на инвестицията от 80 млн. лв. и наличие на предложения за финансиране с еднакъв брой точки, финансиране се предоставя на предложението, което е постъпило по-рано, съгласно данни от системата ИСМ-ИСУН 2020.

Към оценителния доклад се прилагат и документите по чл. 18, ал. 2 от ПМС № 114/2022 г.

При одобрен оценителен доклад от Ръководителя на СНД, Кандидатите от списъка на предложените за финансиране предложения се поканват да представят в 14-дневен срок доказателства, че отговарят на изискванията за краен получател на средства.

При установена обективна необходимост от предоставяне на разяснения и/или допълнителни документи на Кандидатите може да се предостави еднократно допълнителен срок, но не по дълъг от 14 дни.

На този етап се извършва проверка за липса на двойно финансиране по предложените за финансиране предложения за изпълнения на инвестиции. Проверката се извършва чрез всички достъпни методи, включително, но не само, чрез проверка на информацията в ИСУН 2020, запитвания към други финансиращи институции, проверка в интернет. По отношение на разходи, за които се установи наличие на двойно финансиране, Оценителната комисия взема мотивирано решение за отхвърляне на предложението.

3) Определяне на предложения, за които се предоставят средства

Ръководителят на СНД издава решение за предоставяне на средства по настоящата процедура по всяко предложение, включено в списъка на предложените за финансиране предложения, подредени по реда на тяхното класиране, и размера на средствата от ПВУ, които да бъдат предоставени за всяко от тях.

Преди вземане на решение за предоставяне на помощ по ПВУ, СНД извършва проверка за липса на двойно финансиране.

При одобрен оценителен доклад Кандидатите от:

- 1) списъка на предложените за финансиране предложения, подредени по реда на тяхното класиране;
- 2) списъка с резервните предложения, които успешно са преминали оценяването, но за които не достига финансиране, подредени по реда на тяхното класиране (в случаите на остатъчен финансов ресурс),

се поканват да сключат договор за финансиране.

Поканите се изпращат чрез системата ИСМ-ИСУН 2020.

Решението се издава в 7-дневен срок от одобряването на оценителния доклад, съответно от изтичането на срока за представяне на доказателства, че Кандидатът отговаря на изискванията за краен получател на средства от Механизма, съответно за предоставяне на разяснения и/или допълнителни документи на Кандидата.

Решенията се съобщават на засегнатите Кандидати чрез ИСМ-ИСУН 2020.

На интернет страницата на МЕ и в ИСМ-ИСУН 2020 се публикува информация или списък (при съобразяване с изискванията на Закона за защита на личните данни) относно издадените решения, съдържащи регистрационен номер и наименование на предложението, краен получател и размер на предоставените средства.

При остатъчен финансов ресурс средства от Механизма могат да бъдат предоставени и за предложения от списъка с резервните предложения, които успешно са преминали оценяването, но за които първоначално не е достигало финансиране. В този случай средствата се предоставят по реда на класиране на предложенията, като Кандидатите от

списъка се поканват да представят в 14-дневен срок доказателства, че отговарят на изискванията за краен получател на средства.

ВАЖНО: Предоставянето на средства е в съответствие с разпределения индикативно между Компонент 1 и Компонент 2 общ планиран размер на инвестицията. В случай на изчерпване на средствата по един от компонентите и наличие на предложения за финансиране, СНД (МЕ) взема решение за прехвърляне на средства от единия компонент към другия.

19.ПРОЦЕДУРА ЗА УВЕДОМЯВАНЕ НА НЕУСПЕЛИТЕ КАНДИДАТИ

Ръководителят на СНД издава мотивирано решение, с което отказва предоставянето на средства в следните случаи:

- 1) за всяко предложение, включено в списъка на предложените за отхвърляне предложения;
- 2) при несъгласие на кандидата да сключи договор - за предложение, включено в списъка на предложените за финансиране предложения и в списъка с резервните предложения, които успешно са преминали оценяването, но за които не достига финансиране;
- 3) на кандидат, който не отговаря на изискванията за краен получател на средства от Механизма или не е представил в срок доказателства за това;
- 4) за предложения, при които се установи, че не е спазена забраната за кумулативно предоставяне и за двойно финансиране по чл. 191 от Регламент (ЕС) 2018/1046.

Решението се издава в 10-дневен срок от одобряване на оценителния доклад, съответно от изтичането на срока за представяне на доказателства, че Кандидатът отговаря на изискванията за краен получател на средства от Механизма, съответно за предоставяне на разяснения и/или допълнителни документи на Кандидата.

Решенията се съобщават на засегнатите Кандидати чрез ИСМ-ИСУН 2020.

На интернет страницата на МЕ и в ИСМ-ИСУН 2020 се публикува информация или списък (при съобразяване с изискванията на Закона за защита на личните данни) относно издадените решения, съдържащи регистрационен номер и наименование на предложението, краен получател и размер на отказаните средства.

Решенията подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуален кодекс.

Ръководителят на СНД прекратява процедурата:

- 1) когато в процедурата са допуснати съществени нарушения, които не могат да бъдат отстранени;
- 2) когато няма постъпили в срок предложения или всички подадени предложения са оттеглени;
- 3) при спиране на финансирането по инвестицията или част от нея.

20. ДОКУМЕНТИ, КОИТО СЕ ПОДАВАТ НА ЕТАП СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ С КРАЙНИТЕ ПОЛУЧАТЕЛИ

На етап сключване на договор за финансиране от крайния получател не се изисква подаване на документи.

Структурата за наблюдение и докладване извършва проверка по служебен път за обстоятелството дали крайният получател е осъждан. Когато резултатът от служебната справка е „осъждан“, Кандидатът следва да представи свидетелство за съдимост.

21. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

I. Документи за информация

Приложение А: Технически изисквания за оценка на проектните предложения

Приложение В: Примерни указания за попълване на електронен формуляр за кандидатстване и подаване на предложение за изпълнение на инвестиция по процедура за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-4.026 „Национална схема за подпомагане на домакинствата в областта на енергията от възобновяеми източници“

Приложение С: Условия за изпълнение на проекти по процедура за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-4.026 „Национална схема за подпомагане на домакинствата в областта на енергията от възобновяеми източници“

Приложение D: Критерии и методология за оценка на предложения за изпълнение на инвестиции

Приложение Е: Договор за безвъзмездна финансова помощ

Приложение F: Общи условия

Приложение К: Информация относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“

II. Документи за попълване

Приложение G: Декларация при кандидатстване

Приложение H: Декларация за съгласие от съсобственик на имота

Приложение I: Изрично пълномощно за подаване на предложението за изпълнение на инвестиция

22.ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

БГВ	Битово горещо водоснабдяване
ВИ	Възобновяеми източници
ДДС	Данък добавена стойност
ЗЕВИ	Закон за енергията от възобновяеми източници
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ЗУЕС	Закон за управление на етажната собственост
ИСМ	Информационна система за Механизма
ИСУН 2020	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020
МЕ	Министерство на енергетиката
МВУ	Механизъм за възстановяване и устойчивост
КЕП	Квалифициран електронен подпис
ПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ПМС 114/2022 г.	Постановление № 114 на Министерския съвет от 8 юни 2022 година относно детайлните правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост
ОВК	Отопление, вентилация и климатизация
СНД	Структура за наблюдение и докладване
лв.	лев
млн.	милиона
kWp	Кило Ват пик